

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Centralskolan 4-6

Verksamhetsformer som omfattas av planen: Grundskolan 4-6

2020-03-01 till 2021-03-01

Ansvarig för planen

Rektor Lena Andersson

Ansvarsfördelning

Det är rektors ansvar att:

All personal, alla elever och vårdnadshavare känner till att diskriminering och kränkande behandling inte är tillåten i skolan.

Skolan granskar sin verksamhet för att upptäcka risker för diskriminering och kränkningar.

Det drivs ett målinriktat arbete för att främja likabehandling och motverka kränkande behandling.

En årlig plan upprättas, utvärderas och revideras i samarbete med personal, elever och vårdnadshavare.

En utredning görs och åtgärder vidtas om skolan får kännedom om att diskriminering, trakasserier och kränkningar förekommer.

Se till att skolan har en modell för dokumentation av sådana händelser.

Det är personalens ansvar att:

Följa skolans plan mot diskriminering och kränkande behandling

Ifrågasätta och reflektera över de normer och värderingar som förmedlas och sträva efter likabehandling.

Vara lyhörda för stämningen på skolan och hur det sociala samspelet i klasserna fungerar.

Tillsammans med eleverna kommunicera, diskutera och implementera skolans ordningsregler

I det vardagliga arbetet prata med eleverna om konfliktlösning och påtala kränkningar.

Åtgärder vidtas när diskriminering eller kränkande behandling misstänks, anmäls eller upptäcks

Dokumentera fall av diskriminering eller kränkande behandling.

Följa upp utredda fall av diskriminering och kränkande behandling.

Personalen i skolan förväntar sig att föräldrar:

Påtalar diskriminering och kränkande behandling som förekommer i skolan.

Ställer upp och samarbetar med skolan när det gäller hantering av eventuell kränkande behandling.

Stöttar sina barn att vara goda kamrater

Personalen i skolan förväntar sig att elever:

Påtalar diskriminering och kränkande behandling som förekommer i skolan.

Är goda kamrater och följer skolans ordningsregler.

Samverkar tillsammans med personalen att återkoppla och utveckla det ständigt pågående arbetet med att motverka kränkande behandling.

Planen gäller från

2020-03-01

Planen gäller till

2021-03-01

Delaktighet

Elevernas delaktighet

Barn och elever ska ges inflytande över utbildningen, stimuleras att ta aktiv del i att vidareutveckla den och hållas informerade om frågor som rör dem. På en skola händer det saker som personalen inte alltid känner till. Vi på Centralskolan 4-6 anser att eleverna har en betydande kunskap om den miljö och kultur de vistas i både i och utanför skolan. Detta är kunskap som vi är måna om att ta del av. Vi involverar eleverna bland annat genom våra elevdemokratiska forum såsom klassråd, elevråd samt genom att värna om ett öppet klimat för diskussion. I utvecklingssamtal, hälsosamtal med skolsköterskan, samt genom enkäten och trygghetsvandringen undersöker skolan kontinuerligt den enskilda elevens upplevda trivsel.

Vårdnadshavarnas delaktighet

Föräldrar inbjuds att komma med synpunkter och är välkomna att föra en dialog via forumen föräldraråd, vår lärplattform, samt vid föräldramöten, i frågor som rör likabehandlingsarbete.

Personalens delaktighet

Pedagoger och representanter ifrån skolans lokala elevhälsoteam är de som arbetar främjande, genomför kartläggningar, analyserar och genomför åtgärder i arbetet mot diskriminering och kränkande behandling.

Förankring av planen

För att planen ska bli ett kraftfullt verktyg för elevernas trygghet måste den vara känd hos elever, föräldrar och personal. Alla i verksamheten behöver veta att den finns och vad som står i den. Därför lyfts planen på klassråd, i undervisningen, i elevråd samt på skyddsronder. Vårdnadshavare samt övrig personal informeras genom att planen finns på lärplattformen och på hemsidan.

Utvärdering

Planen ska utvärderas i diskussionsforum på arbetsplatsträffar i samtliga arbetslag, på skolans lokala elevhälsoteams möte, samt på skolans elevråd. Planen ska läggas ut på lärplattformen och skolans hemsida så att vårdnadshavare ska ha möjlighet att inkomma med synpunkter.

Delaktiga i utvärderingen av planen

Pedagoger, elevhälsa, elever, föräldrar och ledning är delaktiga i den årliga utvärderingen.

Resultat av utvärderingen av planen

Resultatet från utvärderingen av föregående års plan visar på målen i nästa års plan.

Årets plan ska utvärderas senast

2021-02-22

Ansvarig för att årets plan utvärderas

Rektor Lena Andersson

Vår vision

Centralskolan 4-6 kännetecknas av trygghet, tolerans, öppenhet och trivsel. Alla bemöts med värdighet och respekt, oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion/trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder.

Skolan är fri från diskriminering, trakasserier och annan form av kränkande behandling.

Alla skolor ska bedriva ett målinriktat arbete för att främja likabehandling och förebygga diskriminering och kränkande behandling. En plan för detta arbete ska enligt lag upprättas mot diskriminering och kränkande behandling. I denna ska det framgå vilka insatser skolan gör för att skapa en trygg skola med en god arbetsmiljö för alla. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka främjande och förebyggande åtgärder som ska påbörjas eller genomföras under läsåret. En utvärdering av dessa åtgärder ska finnas med i planen för efterföljande år. I planen ska finnas med rutiner för hur man åtgärdar situationer där kränkningar eller trakasserier skett och hur sådana händelser dokumenteras. Det ska tydligt framgå hur ansvaret för olika åtgärder är fördelat mellan rektor och personalen på skolan.

Arbetet med aktiva åtgärder för att motverka diskriminering och på annat sätt verka för lika rättigheter och möjligheter ska omfatta diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder.

Främjande insatser

Främjande insatser- en förklaring

Målet med skolans främjande arbete är att skapa en trygg och tillitsfull arbetsmiljö för alla elever och all skolpersonal, där alla elever har maximala möjligheter att lära och utvecklas. Syftet är att personal och elever både i ord och handling ska visa respekt för allas lika värde oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Det främjande arbetet pågår alltid och utan att något särskilt har hänt. Det bedrivs långsiktigt, gäller alla, och sker kontinuerligt både på och utanför lektionstid.

På Centralskolan strävar vi efter en öppen stabilitet i skolans organisation. Det innebär att det finns en tydlig och fungerande organisation för personalens och elevernas delaktighet och inflytande. Att skapa tid för samtal både med kollegor och med elever för att öka kunskapen om hur det egna handlandet stöder eller motverkar arbetet med diskriminering och kränkningar är också viktigt. Vi strävar efter en tillitsfull miljö där förståelsen är stor för att arbetet i skolan ibland är motsägelsefullt. Vidare behöver varje lärare arbeta medvetet med att stärka arbetsgemenskapen i klassrummet. Det innebär att skapa en undervisning där olika kunskaper och personligheter värdesätts. Skolans personal har tillsammans med eleverna utarbetat få men tydliga gemensamma regler för samspelet på skolan. Respekten för reglerna stärks om brott mot dem får på förhand bestämda konsekvenser.

Främjande insatser i lärmiljön

Att arbeta främjande är att arbeta generellt riktat till samtliga elever med syfte att stärka det positiva och friska gällande hälsa, välmående och likabehandling, ett så kallat salutogent perspektiv. Exempel på detta är lektioner med värdegrundsarbete utifrån skönlitteratur i ämnet svenska eller arbete med Barnkonventionen.

Elevernas delaktighet i det främjande likabehandlingsarbetet är en förutsättning och pågår bland annat inom skolans elevdemokratiska forum såsom i klassråd och elevråd. Personal undervisar om, och arbetar med, att främja likabehandling på personalens konferenser och studiedagar.

Centralskolan 4-6 har för personal och elever väl förankrade ordningsregler som hjälp i arbetet. Vi arbetar aktivt med våra ordningsregler i ett skapande tema över åldersgränserna. Eleverna redovisar i grupper genom att filma, måla eller spela upp situationer för varandra. Vi har rastvakter och äter pedagogiskt med eleverna för att öka tryggheten. Vi arbetar för en trygg och lugn lärmiljö genom att ge elever det stöd de behöver i ett gott samarbete med vårdnadshavare. I det dagliga arbetet blundar vi inte för konflikter, utan försöker att reda ut det direkt med berörda.

Värdegrund

Mål och uppföljning

Värdegrundsarbetet sker överallt och hela tiden. Barn och elever ska känna sig trygga och få vara som de vill. De ska kunna påverka sin egen skolsituation genom delaktighet och inflytande och samtidigt utveckla demokratiska kompetenser som kritiskt tänkande och reflektionsförmåga.

Att förbättra elevernas kunskaper är en stor utmaning! Därför har styrdokument för den obligatoriska skolan utarbetats. Läroplanen betonar skolans kunskapsmål med tydligt innehåll för skolans alla ämnen och tydligt formulerade kunskapskrav. En läroplan är en förordning som utfärdas av regeringen och som ska följas. I läroplanen beskrivs verksamhetens värdegrund och uppdrag samt mål och riktlinjer för arbetet. Från hösten 2011 gäller läroplanen för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet.

Läroplanen är uppdelad i tre delar:

Skolans värdegrund och uppdrag

Övergripande mål och riktlinjer

Kursplaner med kunskapskrav

I denna skrift har vi valt att fokusera på hur vi arbetar med Skolans värdegrund.

Värdegrunden omfattar:

Människolivets okränkbarhet

Individens frihet och integritet

Alla människors lika värde

Jämställdhet mellan könen

Solidaritet mellan människor

Centralskolans mål med värdegrundsarbetet är att:

Skapa ett långsiktigt klimat på skolan där nolltolerans mot kränkningar råder. Rektor säkerställer att all skolpersonal deltar i en kontinuerlig diskussion kring hur dessa mål ska nås och upprätthållas.

Skolan har nolltolerans mot trakasserier och kränkande behandling vilket innebär att skolan agerar omedelbart när sådant upptäcks. Detta är uttryckt i skolans plan mot kränkande behandling och diskriminering och väl förankrat bland skolans hela personal.

Skolans plan mot kränkande behandling och diskriminering innefattar regler och rutiner för hur trakasserier och kränkningar ska hanteras i den akuta situationen. Rektor säkerställer att all skolpersonal agerar på samma sätt när kränkningar observeras i skolmiljön.

Skolan har ordningsregler för språkbruk och bemötande. Dessa regler finns med i planen mot kränkande behandling och diskriminering och är framtagna gemensamt av lärare och elever.

All personal agerar på samma sätt och elever känner till gemensamt upprättade regler.

Värdegrundsord:

Likabehandling

Alla barn och elever har rätt att vara sig själva och bli behandlade med respekt. Respekten för alla människors lika värde är ett fundament i de mänskliga rättigheterna och ska främjas i förskolan och skolan.

Alla barn och elever ska behandlas utifrån sina förutsättningar så att de får lika rättigheter och möjligheter. Men likabehandling innebär inte att alla barn och elever ska behandlas lika. Eftersom vi alla är olika ska alla behandlas utifrån sina förutsättningar. En strävan ska vara att uppväga skillnader i barnens och elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen.

Demokratiskt arbetssätt

Ett demokratiskt arbetssätt främjar barns och elevers rättigheter. Barns och elevers demokratiska förmågor utvecklas då för vår gemensamma framtida demokrati.

Att lära genom ett demokratiskt arbetssätt gör vi enligt följande:

Tolka värdegrunden tillsammans. Rektor skapar möjligheter för verksamheten att regelbundet tolka och omsätta styrdokumentens värden till skolans praktik. Detta genom att tillsammans diskutera hur de grundläggande värdena gestaltas och förmedlas i det dagliga arbetet med barn och elever. Personalen diskuterar också när och hur de tar avstånd från det som strider mot dessa värden.

Respekt för allas lika värde. Främlingsfientlighet och intolerans ska bemötas med kunskap, öppen diskussion och aktiva insatser. Det är viktigt med ett tydligt pedagogiskt ledarskap som bygger på respekt för allas lika värde. All personal behöver reflektera över sitt eget förhållningssätt i arbetet med skolans värdegrund.

Lära genom demokrati och mänskliga rättigheter. Skolans arbete med demokrati och mänskliga rättigheter ska synas i hur lärandet organiseras och genomförs. Barn och elever ska aktivt kunna utöva sina rättigheter kring delaktighet och inflytande.

Jämställdhet

Skolan har ett brett jämställdhetsuppdrag. Jämställdhet är ett av de grundläggande demokratiska värden som skolan ska förmedla till eleverna och innebär att alla ska ha samma möjligheter, rättigheter och skyldigheter. Förutom rättvisa mellan könen kan jämställdhet beskrivas som rätten för alla barn att utveckla en egen identitet. Normer och värderingar kring kön begränsar alla barn. Det handlar om att sluta begränsa barn med föreställningar om att människor kan och ska delas in och värderas utifrån vilket kön de har. Det handlar om att bemöta barn som individer och rättighetsbärare. Det krävs också insikt om att alla skillnader mellan barn inte har att göra med kön, utan med exempelvis åldersmässiga och socioekonomiska faktorer.

Stereotypa förväntningar på eleverna, oberoende av könstillhörighet leder till otrygghet i skolan och skeva studieresultat. Med ett aktivt arbete kring normer, värderingar och genus främjar vi ett jämställt klassrum där fler elever klarar skolan och alla har möjlighet att lära för livet och utveckla sin fulla potential. En viktig del av detta arbete är att synliggöra och förändra föreställningar om kön som påverkar skolans arbete.

Kränkande behandling och trakasserier

Kränkande behandling innebär att ett barn eller en elevs värdighet kränks. Har kränkningen samband med någon av diskrimineringsgrunderna kallas det trakasserier.

Diskrimineringsgrunder som skyddas av lagen

Det finns sju diskrimineringsgrunder som omfattas av lagens diskrimineringsförbud: kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder.

Kön

Begreppet kön innebär att någon är kvinna eller man. Förbudet mot könsdiskriminering omfattar också personer som planerar att ändra eller har ändrat sin könstillhörighet.

Könsöverskridande identitet eller uttryck

Med könsöverskridande identitet eller uttryck avses att någon inte definierar sig som kvinna eller man eller genom sin klädsel (eller på annat) sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön. Begreppet omfattar dels en persons mentala eller självupplevda könsbild, dels hur någon uttrycker det som kan kallas personens sociala kön, till exempel genom kläder, kroppsspråk, smink eller frisyr. Diskrimineringsgrunden avser vad som ofta brukar kallas transpersoner. Det är ett paraplybegrepp för människor som bryter mot samhällets normer för könsidentitet och könsuttryck. Även en person som identifierar sig som transsexuell men inte tänker ändra sin könstillhörighet omfattas av denna grund och därmed av skyddet mot diskriminering.

Etnisk tillhörighet

Med etnisk tillhörighet menas en individs nationella och etniska ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande. Nationellt ursprung betyder att personer har samma nationstillhörighet, som till exempel finländare, polacker eller svenskar. Etniskt ursprung innebär att personer har ett relativt enhetligt kulturmönster. Som exempel kan nämnas att en person tillhör någon av de nationella minoriteterna såsom samer och romer. Alla människor har en eller flera etniska tillhörigheter. Alla kan därför bli utsatta för etnisk diskriminering.

Religion eller annan trosuppfattning

Med religion avses religiösa åskådningar som exempelvis hinduism, judendom, kristendom och islam. Annan trosuppfattning innefattar sådana övertygelser som har sin grund i eller samband med en religiös åskådning, till exempel buddism, ateism och agnosticism. Politiska åskådningar och etiska eller filosofiska värderingar som inte har samband med religion omfattas inte av diskrimineringslagens skydd.

Funktionsnedsättning

Med funktionsnedsättning menas varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga. Det kan vara till följd av en skada eller en sjukdom fanns vid födseln, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå. Tillfälliga begränsningar av en persons funktionsförmåga är inte en funktionsnedsättning i diskrimineringslagens mening. Funktionsnedsättning innebär en nedsättning av fysisk, psykisk eller intellektuell funktionsförmåga. Det är alltså något som en person har, inte något som en person är. En funktionsnedsättning kan märkas mer eller mindre i olika situationer som till exempel allergier, dyslexi, hörsel- och synskador med mera.

Sexuell läggning

Lagen definierar sexuell läggning som homosexuell, heterosexuell och bisexuell läggning.

Ålder

Med ålder menas uppnådd levnadslängd. Alla människor, oavsett ålder omfattas av lagens skydd mot diskriminering.

Kartläggning

Kartläggningsmetoder

Kartläggning är ett metodiskt arbete som är svårt att hantera med hjälp av bara ett tillvägagångssätt. På Centralskolan 4-6 kartlägger vi på individnivå, gruppnivå samt verksamhetsnivå, på en mängd olika vis. Det är även viktigt att arbeta fortlöpande och med kontinuitet kring kartläggning och förebyggande insatser av likabehandling.

På Centralskolan 4-6 är kartläggning av likabehandling något som kontinuerligt tas upp på:

- dagordningen på klassråd och elevråd, samt i skyddskomiteearbetet
- personalens arbetsplatsträffar
- skolans lokala elevhälsoteam
- i samarbete med vårdnadshavare på föräldramöten, utvecklingssamtal och föräldraråd.

Centralskolan 4-6 ser detta arbete som ett ständigt pågående arbete och tror att elever, vårdnadshavare och personal tillsammans ger den bästa bilden av verkligheten.

Hur eleverna har involverats i kartläggningen

På Centralskolan 4-6 görs kartläggning i följande forum:

- Via Trygghetsvandring
- Via Skolhälsovården som erbjuder alla elever i årskurs 4 ett hälsosamtal med skolsköterska
- Via Enkätundersökning för elever och vårdnadshavare
- Vid utvecklingssamtal
- I det dagliga arbetet och mötet med eleverna
- I elevdemokratiska forum, som elevråd och klassråd

Trygghetsvandringar samt dialog mellan elever och lärare är metoder som hjälper till att kartlägga riskområden/risksituationer. Trygghetsvandring ska genomföras inom ramen för det systematiska arbetsmiljöarbetet. Syftet är att kartlägga skolans inom- och utomhusmiljö samt den psykosociala miljön utifrån ett trygghets-, trivsel- och säkerhetsperspektiv för eleverna. Trygghetsvandringarna låter eleverna berätta hur de upplever tryggheten på skolan samt ökar deras engagemang och inflytande. Eleverna får även en förståelse för hur de kan vara med och påverka sin skolmiljö. Trygghetsvandringen genomförs i varje klass under månaderna september till november i ett samarbete mellan elev och klassföreståndare. Synpunkter som framkommer från eleverna kommer protokollföras och därefter infogas åtgärderna att i nästa års Plan mot diskriminering och kränkande behandling. Trygghetsvandringens instruktioner finns som bilaga sist i planen.

I det förebyggande arbetet kan elevhälsan hjälpa till att kartlägga verksamheten för att identifiera riskområden exempelvis diskriminering och kränkande behandling. Skolsköterskan bidrar med information genom att sammanställa oidentifierade uppgifter från de individuella hälsosamtalen som genomförs i årskurs 4. Enkäten som ligger till grund för hälsosamtalen innehåller b.l.a. frågor om psykiskt mående och sömn samt om man själv har, eller vet någon annan, som känt sig kränkt eller illa behandlad i skolan eller på fritiden.

Enkäterna som genomförs är Skolinspektionens skolenkät och Perstorps kommuns egen trivselenkät. Enkäterna ger oss en möjlighet att ta del av elevernas individuella upplevelser och veta hur man ska arbeta vidare på klassnivå, stadienivå och enhetsnivå. Sammanfattning av enkäterna finns i bilaga.

Personalen är ansvarig för att eleverna är delaktiga i kartläggningen, och personalen involveras med sina åsikter och tankar på arbetsplatsträffar samt under kompetensutvecklingsdagar under läsåret.

Förebyggande mål och åtgärder

Förebyggande mål och åtgärder- en förklaring

Det förebyggande arbetet syftar till att avvärja de risker för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling som finns i verksamheten. Riskerna kan kartläggas på olika sätt.

Förebyggande mål och åtgärder måste motiveras av vad som kommer fram i en kartläggning.

Utvärdering av förebyggande åtgärder från föregående års plan

Utvärdering av skolsköterskas hälsosamtal

Individuella hälsosamtal har genomförts med samtliga elever i åk 4 i syfte att främja god hälsa och goda levnadsvanor samt för att kartlägga fysisk och psykisk hälsa och ohälsa, både under skoltid och på fritiden. Dessa samtal är även en del i att kunna identifiera ev. diskriminering och/eller kränkande behandling och trakasserier. Även elevernas arbetsmiljö, upplevda arbetsro samt känslan av trygghet, både i och utanför skolan, berörs i hälsosamtalet.

Enskilda hälsosamtal har även genomförts, och görs fortlöpande, med de nyanlända eleverna. Dessa har samma syfte som hälsosamtalen i åk 4 men utformas på ett lite annorlunda sätt, efter en annan mall, eftersom bakgrund och erfarenheter ser annorlunda ut för dessa barn. Eleverna som berörs här är från alla tre årskurser i mellanstadiet. Samtliga delar som i ovan nämnda hälsosamtal finns med även här och utfallet vad gäller svaren är liknande.

Under det gångna årets hälsosamtal ses viss skillnad vad gäller arbetsro under lektionstid, beroende på vilken klass eleven tillhör. Överlag uppger dock fler och fler att det faktiskt ÄR gott arbetsklimat i klassrummen och det går bra att koncentrera sig på uppgifterna. De allra flesta känner att de får det stöd och den hjälp de behöver, mycket få uppger att de är stressade av skolarbetet. När det gäller skolans lokaler är det fortsatt så att ett stort antal elever anser att toaletter och duschar är ohygieniska och nedskräpade, några undviker till och med att använda dem. Det är även platser som känns otrygga då inga vuxna är närvarande. Vissa lås är krångliga och vissa går att låsa upp utifrån, vilket ibland händer. Detta skapar en ovilja att gå på toaletterna, då man är rädd att inte få vara ifred. Matsalen upplevs av många som en trång och stökig plats, men något bättre sedan man fått bestämda bord/platser att sitta vid. Fler elever än föregående år känner sig trygga med att vuxna finns ute på rasterna och hjälper till när det sker konflikter eller incidenter. En önskan från många är att det skulle finnas fler möjligheter till aktiviteter på rasterna såsom gungor, klätterredskap mm, dels för att slippa att bara "dra runt på skolgården" men även för att undvika trängsel vid de redskap som finns, vilket ibland sätter igång onödiga konflikter. Andelen som har känt sig illa behandlad, retad eller utstött i skolan på något sätt tenderar att minska, likaså andelen elever som uppger att de sett och/eller hört att någon annan blivit retad eller illa behandlad. Ingen har uppgett att de känt sig illa behandlad av- eller varit rädd för någon vuxen i skolan. Den fysiska aktiviteten på fritiden verkar minska till förmån för spel och aktiviteter på sociala medier. Där uppges förekomma en del trakasserier av olika art, men det finns även en stor medvetenhet hos eleverna om hur man hanterar dessa. Överlag är trivseln i skolan mycket bra. Eleverna känner sig trygga och vet vem de skall vända sig till om en otrygg situation uppstår.

Skolsköterska och skolkurator erbjuder grupper för att stärka elevernas kunskap och trygghet kring pubertet och sex- och samlevnadsfrågor. Genom att träffas tillsammans och prata kring pubertet, tonårsliv och sex- och samlevnad ökar elevernas kunskap kring ämnet och möjliggör för eleverna att fatta medvetna val som rör hälsa, relationer och sexualitet. De elever som haft samtal under hösten har upplevts uppskattat att få prata öppet kring ämnet.

Utvärdering av studie- och yrkesvägledning

Studie- och yrkesvägledaren har skapat en materialbank där lärarna kan inhämta information och material som medverkar till att bredda elevers valmöjligheter inför yrkeslivet. Lärarna ansvarar för att utföra minst två uppgifter av lektionsmaterialet med klassen per termin.

Utvärdering av verksamhetens fortlöpande arbete med diskriminering och kränkande behandling, våldsförebyggande arbete och ordningsregler samt trygghet och studiero

Varje skoldag ska präglas av att alla möter och bemöter varandra med respekt och värdighet. Det är ett ständigt pågående arbete som involverar både lärare och elever på vår skola. Genom att trygga vuxna är goda förebilder samt reagerar och agerar vid alla former av konflikter visar vi också våra elever att det finns andra sätt att lösa oenigheter än med exempelvis kränkningar. Genom att uppmuntra och bekräfta eleverna i det de gör bra bidrar vi till ett gott klimat.

Vi har en väl fungerande rutin i arbetet med konflikter och kränkningar. Vid en händelse utreds den med stöd av kränkingsanmälan (bilaga, sid 24). I anmälan dokumenteras händelseförloppet som beskrivs av berörda elever och personal, vilka åtgärder som vidtagits, vad som behövs för att händelsen inte ska upprepas och en bedömning om ärendet bör utredas mer. När händelsen är färdigutredd så lämnas den till Barn- och utbildningsnämnden. På så sätt ges politiker och ledning en bild om vad som sker på skolan, hur eleverna har det och ger en dialog om fortsatt arbete med elevers hälsa, utveckling och lärande. I en sammanställning av föregående års anmälningar konstateras att det förekommer en hel del fysiskt våld men också verbala kränkningar och hot. Det förekommer en del trakasserier men få händelser klassas som diskriminering eller mobbning.

Som en del i värdegrundsarbetet finns ordningsregler att diskutera kring med klassen. Reglerna används även i det löpande arbetet mot diskriminering, kränkningar och våld. Etik och moral är också arbetsområden som berörs i undervisningen.

För att öka elevernas studiero har flera åtgärder satts in. Bland annat har lärarna dagliga samtal i klassrummen som ska bidra till lugn. Lärarna har även tagit ett gemensamt ansvar för att se till att eleverna lämnar korridoren lugnt och tyst när de går på rast. Detta för att inte störa andra klasser som har lektion. Vidare frågar alltid lärare och annan skolpersonal de elever som vistas i korridorerna, om de ska på lektion eller ska ha rast ute. Varje morgon från klockan 07.00 finns möjlighet för de barn som kommer till skolan med buss att vänta in skolstart inomhus i värmen tillsammans med personal. Det finns också alltid en vuxen på skolgården innan skolan börjar på morgonen för att bidra till en lugn start på dagen.

I elevhälsan lyfts frågor som rör våldsförebyggande arbete, diskriminering och kränkande behandling på ett organisatoriskt plan, för att lyfta fokus från individ till verksamhet. Dialog förs om vad skolan som verksamhet behöver göra för att öka trygghet och studiero hos våra elever. Det kan röra sig om ett extra eller annat stöd i en specifik klass eller förändringar i miljön runt omkring. I elevhälsan lyfts även enskilda elever som har behov av stöd och insatser. Till pedagoger som behöver stöd i enskilda ärenden finns handledning av skolkurator tillgänglig.

Vidare pågår ett aktivt arbete med anpassningar och stöd, både inom ramen för den ordinarie klassen, men också i särskilda undervisningsgrupper, där elever med stort behov av stöd får möjlighet till ett mindre sammanhang med högre lärartäthet och en annan form av struktur.

Utvärdering av arbete med värdegrundsfrågor och Barnkonventionen

I början av varje läsår pågår ett arbete för att skapa de bästa förutsättningar för sammanlagt tre års lärande på mellanstadiet. En del i detta är att arbeta med värdegrunden mer intensivt under 14 arbetsdagar. Värdegrundsarbetet består av en mängd olika övningar för klasslärare att planera för och genomföra tillsammans med klassen. Varje övning har ett specifikt syfte, exempelvis lära känna, samarbete, vänskap eller tillit. Tanken med arbetet är att skapa ett bra klimat i klassen. Med ett bra klimat kan goda relationer byggas och genom att känna tillit och trygghet i klassrummet möjliggör vi en god lärmiljö för våra elever. Värdegrundsarbetet kan sedan fortlöpa under året, och lärare kan välja att göra vissa övningar igen om det finns behov av det i klassen. Vid utvärdering framkommer att de flesta övningar är roliga, vissa mer än andra, och klasslärarna uppskattar variationen av övningar.

I värdegrundsarbetet och i arbetet med nätet återkommer också Barnkonventionen, bland annat har eleverna fått göra en egen "nätkonvention" som bygger på Barnkonventionens artiklar och föra diskussioner om barns rättigheter och skyldigheter i olika forum.

Vidare har personalen arbetat intensivt med bland annat att skapa egna kreativa filmer att visa och arbeta med tillsammans med eleverna. Årskurs 4 har arbetat med Barnkonventionen som ett tema och i samhällskunskap berörs ämnet i "rätten att få vara sig själv". Arbetet fortskrider under vårterminen då hela skolan, i årskursblandade grupper, under tre förmiddagar kommer arbeta ytterligare med Barnkonventionen.

Utvärdering av arbete med ökad kunskap om relationer på nätet, grooming och föreläsning "nätsmart"

Med grunden i det arbete som pågick under vårterminen 2019 med "värsta bästa nätet", där materialet handlade om att tänka säkert vid användning av internet, fortsätter arbetet under början av vårterminen 2020 för att öka elevernas kunskap om farorna med internet.

I februari 2020 bjuds samtliga elever på Centralskolan, dess föräldrar och all personal in till föreläsningen "Nätsmart" av Aktiv Skola. Föreläsningen handlar om hur man som barn och vuxen kan göra för att bli nätsmart. Mycket fokus ligger på grooming och dess konsekvenser men berör även annat som barn blir utsatta för på nätet, bland annat spel, sociala medier och mobbning.

Eftersom nätet är ständigt pågående och påverkar elevernas vardag, hemma och i skolan, ser vi vikten av att arbeta vidare med ämnet för att verkligen förankra kunskapen hos eleverna. Med stöd av materialet "nätet och relationer" utforskar eleverna och klassläraren tillsammans vid fem tillfällen vilka nätvanor eleverna har, hur näthat kan se ut och hur det bekämpas samt vad grooming och sexuell utsatthet på nätet är. Genom fördjupade kunskaper och kopplingar till begrepp som barnkonventionen, barns rättigheter och skyldigheter samt personlig integritet ges eleverna bättre förutsättningar att skydda sig själva på nätet och identifiera riskfyllda situationer innan de leder till utsatthet av olika slag.

När klasslärare och eleverna har arbetat sig igenom materialet får eleverna svara på en kort enkätutvärdering om hur de upplevde föreläsningen av Aktiv Skola, om de lärt sig något nytt och vad de tar med sig framöver. Enkätsvaren ska vara besvarade senast 200315 vilket innebär att alla klasser i skrivande stund inte har besvarat enkäten, således kan ingen sammanställning göras innan dess.

Utvärdering av strategiskt jämställdhetsarbete

Ett strategiskt jämställdhetsarbete har fortlöpt under 2019 för att motverka traditionella könsmonster. Detta för att säkerställa att det inte förekommer könsuppdelning i undervisningen, att jämställdhet integreras i undervisningen i alla ämnen, att se till att pojkar och flickor får samma utrymme inflytande och lärarstöd i undervisningen samt se över att skolan använder sig av en jämställd kurslitteratur.

Bland annat har elevers kunskapsresultat sammanställts och analyserats för att få syn på mönster och arbeta med dem ur ett jämställdhetsperspektiv. Skolinspektionens skolenkät visar att lärarna är mycket engagerade i frågan. Hela 90 % av den pedagogiska personalen anser att vi på den här skolan pratar om jämställdhet mellan könen och 96 % menar att alla elever, tjejer **och** killar, ges samma förutsättningar på vår skola.

Rektor träffar även under våren samtliga elever i åk 6 i enskilda samtal för att prata om betyg och framtidsmål. De för en dialog om vad varje elev kan uppnå i livet och att alla mål är nåbara - oavsett kön, etnisk tillhörighet eller kultur. Skolan är också delaktig i ett treårigt projekt genom Skolverket, Samverkan för bästa skola, där jämställdhetsarbetet har en naturlig plattform.

Sammanställning och analys av Perstorps kommuns trivselenkät hösten 2019

Eleverna är överlag nöjda med sin skola. 74 % av eleverna nöjda med skolan som helhet. 69 % är nöjda med hur elevhälsan möter eleverna. Hela 95 % av eleverna upplever att deras lärare hjälper dem i skolarbetet när de behöver det och 88 % upplever att lärarna är rättvisa mot eleverna. Väldigt många elever tycker de har koll på vad som krävs för att nå kunskapskraven och att de får ta del av sina resultat.

På sidan 21 finns en sammanställning av enkätsvar sedan tre år tillbaka. Sammanställningen låter oss jämföra fem olika områden – delaktighet och elevinflytande, ordningsregler, studiero, trygghet och att förhindra kränkningar.

Det har skett en stadig positiv förändring gällande delaktighet och elevinflytande genom åren, där över 80 % av eleverna anser att de får vara med och påverka på lektionerna och att lärarna tar hänsyn till deras åsikter. Statistiken för studiero på lektionerna visar på dubbla resonemang. Samtidigt som hela 78 % anser sig ha studiero på lektionerna så är det också många som blir störda av andra elever i klassrummet.

Över 85 % av eleverna anser att personalen på skolan arbetar för att ordningsreglerna ska följas, men det är också tydligt att inte alla elever följer dem. Över 85 % av eleverna anser att personalen på skolan reagerar om det förekommer kränkningar och de allra flesta vet också vem de kan prata med om det hänt något. Trots ett gediget arbete med implementering av ordningsregler, värdegrundsfrågor, barns rättigheter och skyldigheter samt integritet både i skolan och på nätet så upplever nästan hela 25 % att det saknas respekt för varandra i skolan. Statistiken visar också att de flesta elever känner sig trygga i skolan, men hela 20 % upplever att det finns andra elever de är rädda för. En liten skara upplever sig också rädda för vuxna på skolan.

Även om statistiken visar att det arbete som ständigt pågår för att skapa motivation, studiero och trygghet gett positiva effekter, så finns det områden där vi inte lyckats nå hela vägen. Vi behöver arbeta vidare med att skapa ytterligare trygghet på skolan, dels i lärmiljön men också i relationer mellan elever och vuxna. Vi behöver också arbeta vidare med värdefrågorna och där ingår begreppet respekt. Respekt utifrån att hjälpas åt att skapa trygghet och studiero, respekt för varandra att följa de regler som är uppsatta och respekt i mötet med varandra.

Sammanställning och analys av Skolinspektionens skolenkät hösten 2019

Skolenkäten genom skolinspektionen vänder sig på mellanstadiet till elever, vårdnadshavare och lärare i årskurs 5. Totalt svarade 82 % av eleverna, 20 % av vårdnadshavare och 78 % av lärarna. Resultaten går att jämföra med andra skolor i samma kommun samt samtliga medverkande skolenheter i landet. En sammanställning med jämförelse från 2017 finns på sid 22.

Eleverna på Centralskolan 4-6 värderar skolan positivt överlag. De flesta anser att skolan visar tillit till elevens förmåga, att läraren anpassar efter elevens behov, att eleven får utmanas och träna på argumentation och kritiskt tänkande. De flesta anser att eleverna görs delaktiga och att skolan arbetar aktivt på att förhindra kränkningar.

Precis som i Perstorps egen elevenkät visar resultaten att eleverna inte har tillräckligt med studiero och att skolan behöver arbeta mer med ordningsregler och tryggheten på skolan.

Vårdnadshavare till eleverna på Centralskolan 4-6 har överlag en mer positiv syn på skolan detta år än vid tidigare års enkätsvar. Vårdnadshavarna svarar att skolan de får veta vad deras barn behöver för att kunna nå kunskapskraven i skolan, att klassläraren väcker lust till att lära och att skolan anpassar undervisningen efter barnets behov.

Precis som eleverna så visar resultaten för vårdnadshavare att eleverna inte har tillräckligt med studiero och att skolan behöver arbeta mer med ordningsregler och tryggheten på skolan.

Den pedagogiska personalen på Centralskolan 4-6 tenderar ha en ungefärligt samstämmig bild som eleverna vad gäller undervisningen. De flesta informerar både elever och vårdnadshavare om vad som krävs för att nå kunskapskraven, lärarna har utrymme och möjlighet att ge elever utmaningar och stimulerande uppgifter och de upplever en tillit till elevens förmåga.

Som nämndes i utvärdering av det strategiska jämställdhetsarbetet så visar Skolinspektionens skolenkät att lärarna är mycket engagerade i frågan om jämställdhet mellan könen. 90 % av den pedagogiska personalen anser att de i undervisningen pratar om jämställdhet och hela 96 % menar att alla elever, tjejer **och** killar, ges samma förutsättningar. Vidare menar också 93 % att skolan medvetandegör och pratar om grundläggande värden så som mänskliga rättigheter.

Precis som eleverna så svarar lärarna att de försöker upprätthålla ordningsreglerna, men att inte alla elever följer dem. De sociala relationerna mellan elever och lärare är goda men det tar en stor del av undervisningstiden för att upprätthålla ordningen i klassrummet. De flesta är dock överens om att det bedrivs ett målinriktat arbete för att förhindra kränkningar på skolan.

Det som vidare kan utläsas är att det tar tid för en del elever i behov av särskilt stöd att utredas, men att åtgärdsprogram upprättas i mycket hög grad för elever i behov och det särskilda stödet för eleven ges så långt som möjligt inom ramen för ordinarie klass.

De flesta lärare har en uppfattning om att de kan få råd och stöd av skolans elevhälsa vid behov och att elevhälsopersonalen visar engagemang för eleverna genom att fråga om deras uppfattning om sin skol- och livssituation.

Sammanställning och analys av trygghetsvandring hösten 2019

Varje höst genomför varje klass en trygghetsvandring, där klassen får berätta vad i omgivningen som känns tryggt och vad som upplevs obehagligt.

En sammanställning visar att på flera områden som de flesta klasser anser otrygga:

- **Tunneln mellan skolan och matsalen:** där det är krossat glas och skräp, stora lösa stenar som går att flytta och "kasta runt", hålor i asfalten med vatten/is att halka på, elever som skriker högt, brant trappa ner till tunneln där det är mörkt och klotter.
- **Omlädningsrummet vid idrotten:** där det sker stölder, äldre elever som vistas där och stökar till men som inte egentligen ska vara där och det är trångt på tjejnernas.
- **Miljön vid idrottshallen:** där bilar kör för fort på vägen och kör upp på asfalten precis utanför ingången och släpper av elever. Det förekommer också rökning utanför ingången. Inomhus skjuts det bollar och sker slagsmål i trappen.
- **Parkeringsplatsen och stora cykelstället:** där mopedister och traktorer kör fort vilket är obehagligt och låter mycket.
- **Skolgården:** där det bara finns en stor gunga vilket orsakar bråk och konflikter samt att inte alla vet vilka regler som gäller för gungan. Det är också en del slagsmål vid arenan och många bollar som skjuts omkring och iväg. Sitsen på linbanan behöver bytas.

Vad som också framträder tydligt är att det finns en oro för mellanstadieeleverna att möta högstadieelever på skolgården. Det finns inga tydliga avgränsningar och speciellt under taket mellan byggnad I och M vistas elever från både mellan- och högstadiet där det dels sparkas bollar på väggarna men också är en plats där konflikter uppstår som ibland leder till slagsmål. Det är inte heller ovanligt att elever röker på skolgården, så som vid sophuset, tunneln och utanför idrottshallen. Eleverna menar att det både är otäckt och ofräscht.

I samband med trygghetsvandringen får eleverna också framföra de idéer som kan förändra och förbättra exempelvis miljön på skolgården.

- **Tunneln mellan skolan och matsalen:** eleverna hoppas att det kan bli bättre om tunneln städas ofta, att det saltas vid behov och att hålen fylls igen. Tunneln kan upplevas tryggare om den målas i ljusa färger och att det finns lyse. De stora lösa stenarna behöver fästas eller tas bort helt. Kanske till och med en ramp istället för de branta trapporna.
- **Omlädningsrummet vid idrotten:** eleverna önskar vuxennärvaro, att det finns skåp att låsa in kläderna i, fler bås i duschen och kanske till och med bås att byta om i.
- **Miljön vid idrottshallen:** eleverna önskar regelbundna poliskontroller vid skolstart, vägbulor och högre plintar.
- **Parkeringsplatsen och stora cykelstället:** eleverna hoppas att minska otryggheten vid infarten om det kan ordnas en mopedparkering mellan sophuset och byggnad "1847".
- **Skolgården:** De yngre eleverna gärna ha fler gungor, snurror, klätterställning, mål i nät och nya nät till basketkorgarna. De äldre eleverna ser gärna staket och skydd för fönster vid multiarenan samt plexiglas till busskuren.

Det som de allra flesta önskar är fler vuxna ute på rasterna som ambulerar på skolgården.

Förebyggande åtgärder att arbeta med utifrån aktuell kartläggning

Utifrån sammanställning och analys av enkäterna och trygghetsvandringen finns områden som Centralskolan 4-6 behöver arbeta vidare med. De områden som är aktuella är:

Värdegrundsfrågor, trygghet och studiero

- Varje klass genomför under hösten en trygghetsvandring med sin lärare. Vid elevrådet sammanställs de viktigaste punkterna från varje klass. Sammanställningen resulterar i en skydds rond i februari månad.
Ansvarig för genomförande av trygghetsvandring: personal
Ansvarig för sammanställning via elevråd samt skydds rondsprotokoll: rektor
- Löpande arbete med trygghet och studiero sker genom samtal i personalgruppen om bland annat främjande åtgärder, rutiner, lektionsstruktur-planering, värdegrundsarbete i klassen och formativ bedömning.
Ansvarig för genomförande av det löpande arbetet: personal
Ansvarig för planering av samtalstillfällen för personal: rektor

Förebyggande arbete mot våld, kränkningar och diskriminering

- Löpande arbete utifrån planen mot diskriminering och kränkande behandling och ett med att motverka (kränkande) uttryckssätt för personal och elever som förekommer på skolan samt klargöra normer och skolans värdegrund.
Ansvarig för genomförande: all personal på skolan
Ansvarig för arbetet med kränkningar: elevhälsan
- Skolan ska aktivt och dagligen i mötena med elever reagera och agera mot all typ av våld. Ett aktivt våldsförebyggande arbete fortlöper, där nolltolerans råder, för att ge alla elever på skolan trygghet och studiero. Vidare sker ett Löpande arbete med att implementera ordningsreglerna i varje klassrum och ute på rasterna.
Ansvarig för genomförande av det löpande arbetet: personal
- Ett skolövergripande tematiskt samarbete kring Barnkonventionen för att skapa relationer över årskurser för trygghet och sammanhållning.
Ansvarig för planering och genomförande: personal
Ansvarig för utvärdering: rektor

Elevhälsoarbete

- Erbjudande om sex- och samlevnadssamtal i åk 5 eller 6. Genom att träffas tillsammans och prata kring pubertet, tonårsliv och sex- och samlevnad ökar elevernas kunskap kring ämnet och möjliggör för eleverna att fatta medvetna val som rör hälsa, relationer och sexualitet.
Ansvarig för planering och genomförande: skolsköterska och skolkurator
- Erbjudande om hälsosamtal i årskurs 4.
Ansvarig för planering och genomförande: skolsköterska

Perstorps kommuns skolor medverkar sedan hösten 2019 i projektet **Samverkan för bästa skola**. Skolverket ansvarar för projektet som under tre år arbetar med att tydliggöra potentiella förbättringsområden och sedan arbeta för att förändra och förbättra dessa. Det berör ämnen som jämställdhet, inkludering och integrering, motivation och betygssättning. En arbetsgrupp tillsätts för att hålla processen igång men samtlig personal arbetar aktivt i olika former för att hitta de områden där förbättringspotential finns. Tillsammans med SBS och ett universitet kommer insatser att utformas i syfte att utbilda personalen för att nå förändring för elevernas lärmiljö, lärande och utveckling.

Rutiner för akuta situationer

Policy

Det ska råda nolltolerans mot trakasserier och kränkande behandling/diskriminering på vår skola.

Rutiner för att tidigt upptäcka trakasserier och kränkande behandling

Enligt skollagen (SFS 2010:800) är lärare eller annan personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för trakasserier eller kränkande behandling skyldiga att anmäla detta till rektorn. Rektorn är i sin tur skyldig att föra informationen vidare till huvudmannen. På skolan finns alltid minst en vuxen på alla lektioner. På skolans raster finns rastvakter enligt schema. Rastvakterna befinner sig på de platser som eleverna i klassråd pekat ut som riskområden.

Personal som elever och föräldrar kan vända sig till

I första hand klassföreståndare, annars övrig lärarpersonal, elevhälsopersonal (skolsköterska, kurator) eller ledning.

Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av andra elever

Om möjligt bör händelsen redas ut direkt, rektor och vårdnadshavare meddelas skyndsamt. Händelserna och åtgärder/insatser samt uppföljning dokumenteras av klassföreståndare eller annan personal i blanketten " Dokumentation gällande misstanke om diskriminering/kränkande behandling" som finns som bilaga i planen.

Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av personal

Om möjligt bör händelsen redas ut direkt, rektor och vårdnadshavare meddelas skyndsamt. Händelserna och åtgärder/insatser samt uppföljning bör dokumenteras i samråd mellan pedagog, elevhälsa och ledning.

Rutiner för dokumentation och uppföljning

Dokumentation ska ske enligt anvisningar i blanketten " Dokumentation gällande misstanke om diskriminering/kränkande behandling" som finns som bilaga i planen.

Ansvarsförhållande

Alla vuxna på skolan har ett ansvar att lyssna och föra vidare till mentor och rektor när en elev uppger att denne, eller någon annan, blivit felaktigt behandlad.

Arbete med aktiva åtgärder enligt diskrimineringslagen

Det främjande och förebyggande arbetet mot diskriminering sker löpande i fyra steg:

1. Undersöka om det finns risker för diskriminering – inklusive trakasserier och sexuella trakasserier – eller repressalier (bestraffning) eller andra hinder för enskildas lika rättigheter och möjligheter. Undersökningen ska göras utifrån samtliga diskrimineringsgrunder.
2. Analysera orsakerna till de risker och hinder som har upptäckts.
3. Åtgärda – genomföra de åtgärder som skäligen kan krävas för att förebygga diskriminering och främja lika rättigheter och möjligheter (tidsplanera och genomföra åtgärderna så snart som möjligt)
4. Följa upp och utvärdera arbetet. När det är klart ska de erfarenheter som arbetet har gett gå att använda i steg ett (undersökningen) i nästa cykel av arbetet med aktiva åtgärder.

Bilagor

- **Ordningsregler**
- **Sammanställning Perstorps kommuns trivselenkät**
- **Sammanställning Skolverkets skolenkät**
- **Trygghetsvandring**
- **Anmälan av diskriminering, kränkande behandling och trakasserier**
- **Utredning av diskriminering, kränkande behandling och trakasserier**

Ordningsregler på Centralskolan åk 4-6, 2020-03-01-2021-03-01

På skolan har jag som elev både rättigheter och skyldigheter.

Rättigheter	Skyldigheter
Jag har rätt att bli respekterad av alla.	Jag ska respektera alla på skolan, såväl elever som personal.
Jag har rätt att känna trygghet och att inte utsättas för psykisk eller fysisk kränkning.	Jag har ett gott uppförande, ett vårdat språk, visar respekt och utsätter därmed ingen för psykisk eller fysisk kränkning.
Jag har rätt till garanterad undervisningstid.	Jag passar tider, har med mig rätt arbetsmaterial och använder tiden till lärande.
Jag har rätt till en bra och trivsamt arbetsmiljö.	Jag ser till att hålla rent och snyggt efter mig och använder inte ytterkläder i undervisningslokaler och skolmatsalen.
Jag har rätt till ett bra arbetsklimat i skolan för att kunna göra ett bra arbete.	Jag bidrar till ett bra arbetsklimat och följer givna instruktioner från lärare och annan personal.
Jag har rätt till lunch varje dag.	För att jag ska leva hälsosamt äter jag inte godis och dylikt under skoltid I matsalen har jag gott bordsskick. Jag tar inte mer mat än jag orkar äta upp. Jag lämnar min plats ren och städad efter mig.
Jag har rätt till en mobiltelefonfri läromiljö. Jag tar med min mobiltelefon och annan elektronisk utrustning på eget ansvar till skolan	All elektronisk utrustning skall vara avstängd under lektionstid om inte annan överenskommelse finns mellan skolan och hemmet. Jag lämnar elektronisk utrustning till läraren vid skoldagens början. Jag får tillbaka den när skoldagen är över.
Jag har tillgång till en studieplats/bänk.	Jag ansvarar för min studieplats/bänk och mina värdesaker. Jag respekterar skolans och andras saker. Om jag förstör eller skadar andras saker blir jag/mina vårdnadshavare ersättningskyldiga.
Jag har rätt till en drogfri miljö.	Jag får inte använda tobak eller andra droger.

Som förälder kan du förvänta dig av oss...

- att all personal arbetar för att ditt barn ska känna trygghet i skolan
- att vi arbetar för en lugn och trivsamt arbetsmiljö
- att vi tar kontakt med dig om något särskilt händer
- att vi ingriper mot alla former av kränkningar
- att vi bryr oss om ditt barn

Vi förväntar oss av dig som förälder...

- att du hjälper ditt barn ta ansvar för skolarbetet
- att du ser till att barnet kommer i tid
- att barnet är utvilat och har ätit frukost
- att du ställer upp på den värdegrund vi arbetar för i planen mot kränkande behandling
- att du meddelar oss om ditt barn råkat illa ut under skoltid
- att du meddelar oss om ditt barn gjort någon annan illa under skoltid
- att du anmäler till skolan när ditt barn är sjukt eller frånvarande av andra orsaker

Det här händer om eleven bryter mot ordningsreglerna:

Konsekvenser av ett oacceptabelt beteende är att elevens rättigheter kan inskränkas. Ovanstående skyldigheter gäller även vid besök på annan skola, studiebesök, friluftsdagar och andra liknande tillfällen. Vid upprepade sena ankomster eller störande beteende så blir konsekvensen detta:

1. Klasslärare/annan skolpersonal kontaktar och informerar vårdnadshavare senast inom 24 timmar.
2. Klasslärare/annan skolpersonal informerar arbetslag och elevhälsoteam (EHT). Vårdnadshavare och skolledning informeras.
3. Representant från elevhälsoteamet kallar till möte med klasslärare, elev och vårdnadshavare.

Det sker en genomgång av ordningsregler. Åtgärdsplan upprättas.

4. Om åtgärdsplanen inte följs kallar skolledningen till elevhälsokonferens (EHK) där vårdnadshavare, elev, klasslärare, kurator och skolledning medverkar. Uppföljning av åtgärdsplanen görs. Elev och vårdnadshavare informeras om eventuella disciplinära åtgärder inom ramen av skollagen (2010:800).
5. Om förbättring inte sker av upprepade sena ankomster eller störande beteende beslutar skolledningen lämplig disciplinär åtgärd inom ramen av skollagen (2010:800).

Förtydligande ang. omhändertagande av föremål och åtgärder vid ordningsstörande uppträdande:

Enligt skollagen 5 kap. 22 § får rektorn eller en lärare från en elev omhänderta föremål som används på ett sätt som är störande för utbildningen eller som kan utgöra en fara för säkerheten i denna. I skollagen 23 § står att ett föremål som har omhändertagits enligt 22 § ska återlämnas till eleven senast vid den tidpunkt skoldagen är slut för eleven. Om eleven vid upprepade tillfällen tagit med sig föremål som omfattas av 22 § eller om det med hänsyn till föremålets beskaffenhet finns särskild anledning att inte återlämna det, behöver dock inte föremålet lämnas tillbaka förrän elevens vårdnadshavare har informerats om omhändertagandet. Ett omhändertagande får inte bestå längre än till och med fjärde dagen efter verkställandet av omhändertagandet.

5 kap. 6 § Rektorn eller en lärare får vidta de omedelbara och tillfälliga åtgärder som är befogade för att tillförsäkra eleverna trygghet och studiero eller för att komma till rätta med en elevs ordningsstörande uppträdande.

5 kap. 7 § I grundskolan och grundsärskolan får en lärare visa ut en elev från undervisningslokalen för högst återstoden av ett undervisningspass, om eleven stör undervisningen eller på annat sätt uppträder olämpligt, och eleven inte har ändrat sitt uppförande efter uppmaning från läraren.

5 kap. 8 § Under samma förutsättningar som i 7 § får en lärare eller rektor i grundskolan och grundsärskolan besluta att en elev ska stanna kvar i skolan under uppsikt högst en timme efter att skoldagens undervisning har avslutats eller infinna sig i skolan högst en timme innan undervisningen börjar.

Sammanställning Perstorps kommuns trivselenkät 2019

Undersökningen utfördes via länk på infomentor under perioden 191202–191220.

Antal svar på Perstorps kommuns trivselenkät: 240 st.

Enkäten består av sammanlagt 17 frågor, varav **fråga 11-15** redovisas och jämförs nedan.

Svarsalternativen i enkäten är Stämmer helt och hållet, Stämmer ganska bra, Stämmer ganska dåligt, Stämmer inte alls, Vet ej och Obesvarat. I redovisningen nedan har svarsalternativen Stämmer helt och hållet och Stämmer ganska bra slagits ihop till **Stämmer**. Svarsalternativen Stämmer ganska dåligt och Stämmer inte alls slagits ihop till **Stämmer ej**.

	Stämmer % 17/18	Stämmer ej % 17/18	Stämmer % 18/19	Stämmer ej % 18/19	Stämmer % 19/20	Stämmer ej % 19/20
Delaktighet och elevinflytande						
På lektionerna är vi elever med och påverkar på vilket sätt vi ska arbeta med olika skoluppgifter	69,7	13,7	70,5	13,4	81,3	10,6
Lärarna i min skola tar hänsyn till elevernas åsikter	80,1	7,6	78,4	6,7	85,3	5,6
Ordningsregler						
I min skola följer eleverna de ordningsregler som finns	44,2	42,4	53,7	30,8	58,4	35,9
Mina lärare ser till att ordningsreglerna på skolan följs	71,6	13,9	75,2	8,8	85,7	7,7
Studiero						
Jag har studiero på lektionerna	64,4	17,1	66,9	17,0	78,1	12,0
På lektionerna stör andra elever ordningen i klassrummet	50,2	37,6	54,0	32,8	47,9	43,7
Trygghet elever						
I min skola finns det elever som jag är rädd för	25,4	62,0	21,2	57,7	20,2	73,9
I min skola finns det vuxna som jag är rädd för	9,7	75,2	10,1	75,2	9,6	85,7
Jag känner mig trygg i skolan	66,8	19,6	68,9	16,6	79,3	15,4
Förhindra kränkningar						
De vuxna på skolan reagerar om de får reda på att någon har varit elak mot en elev	75,4	14,8	74,0	12,4	85,1	10,6
Jag vet vem på skolan jag kan prata med om någon har varit elak mot en elev	75,9	9,8	78,8	5,5	88,3	6,4

Sammanställning Skolverkets skolenkät 2019

I Skolverkets enkät 2019 låg svarsfrekvensen på 82 % och antal svar 84 stycken.
För år 2017 var svarsfrekvensen 93 % och antal svar 82 stycken.

Enkäten för eleverna i årskurs 5 består av sammanlagt 11 frågor, varav **5 frågor** redovisas och jämförs nedan.

Svarsalternativen i enkäten är Stämmer helt, Stämmer ganska bra, Stämmer ganska dåligt, Stämmer inte alls, Vet ej och för få/inget svar. I redovisningen nedan har svarsalternativen Stämmer helt och hållet och Stämmer ganska bra slagits ihop till **Stämmer**. Svarsalternativen Stämmer ganska dåligt och Stämmer inte alls slagits ihop till **Stämmer ej**. De som svarat vet ej eller inte gett något svar redovisas således inte nedan.

	Stämmer % HT 2017	Stämmer ej % HT 2017	Stämmer % HT 2019	Stämmer ej % HT 2019
Studiero				
Jag har studiero på lektionerna	85	7	77	14
Hjälp i skolarbetet				
Mina lärare hjälper mig i skolarbetet när jag behöver det	98	0	95	0
Lust till lärande				
Skolarbetet gör mig så nyfiken att jag får lust att lära mig mer	71	17	71	19
Trygghet				
Jag känner mig trygg i skolan	80	10	87	7
Total nöjdhet				
Jag är nöjd med min skola som helhet	78	13	83	11

Trygghetsvandring på Centralskolan 4-6 2019-2020

- en del av planen mot kränkande behandling

Trygghetsvandring är en metod att få eleverna på 4-6 samtala kring hur skolområdet kan bli tryggare och mer trivsamt. Det offentliga rummet tillhör alla och det är en demokratifråga att kunna erbjuda en trygg och trivsam skoldag. I trygghetsvandringen är det elevernas tankar som är vägledande och det är det som ska styra vandringens upplägg.

Förberedelse i klassen:

Resonera i klassen kring de tre frågorna:

- Vad är en trygghetsvandring?
- Varför ska vi göra en trygghetsvandring?
- Vilka ska vara med?

Diskutera:

- Vad är trygghet?
- Vad är det som gör att man känner sig trygg på en plats?

Låt eleverna resonera kring platser på skolområdet genom att ge två exempel; en plats där man trivs och en plats som känns obehaglig att vistas på. Försök att tillsammans reda ut vad det är som gör att platserna känns på ett visst sätt. Är det vad platsen kallas, utformningen, användningen, människorna som rör sig där, belysningen, sikten, ljuden etc.

Eleverna markerar på en karta de platser som de tycker är viktiga att stanna på. Låt eleverna dokumentera genom att skissa och skriva på kartan, individuellt eller i grupp. Kartorna lämnas till Läraren som gör en "rutt" utifrån elevernas önskemål.

Hela klassen går sedan "rutten" och eleverna redovisar vad de skrivit medan man går, så man även får en diskussion medan man är ute.

Jobba vidare

Ge eleverna andra roller när de analyserar platsen:

Du är med dina kompisar/ Du är ensam

Det är soligt och varmt/ stormigt och regnigt/snöigt och halt

Det är morgon/eftermiddag

Låt eleverna göra en presentation och berätta utförligt om platsen med hjälp av text teckningar och karta.

Skissa tillsammans på förbättringsförslag och berätta varför platsen bör förändras.

Lämnas klassvis till rektor Lena i ett dokument.

Anmälan vid diskriminering,
trakasserier och kränkande
behandling

Skola:	
Namn på den som upplevt sig utsatt:	Klass:
Datum och klockslag vid händelsen	Plats där händelsen inträffat:
Namn på den/de som uppges ha utfört kränkningen:	
Namn på eventuella vittnen:	

Typ av händelse:

<table border="1"><tr><td>Trakasserier</td><td>☐</td></tr><tr><td>Kränkande behandling</td><td>☐</td></tr><tr><td>Mobbning</td><td>☐</td></tr><tr><td>Diskriminering</td><td>☐</td></tr></table>	Trakasserier	☐	Kränkande behandling	☐	Mobbning	☐	Diskriminering	☐	<table border="1"><tr><td>Fysisk</td><td>☐</td></tr><tr><td>Verbal</td><td>☐</td></tr><tr><td>Psykisk</td><td>☐</td></tr><tr><td>Text/Bild</td><td>☐</td></tr><tr><td>Sexuell</td><td>☐</td></tr><tr><td>Annan. Vad?</td><td>☐</td></tr></table> <hr/>	Fysisk	☐	Verbal	☐	Psykisk	☐	Text/Bild	☐	Sexuell	☐	Annan. Vad?	☐
Trakasserier	☐																				
Kränkande behandling	☐																				
Mobbning	☐																				
Diskriminering	☐																				
Fysisk	☐																				
Verbal	☐																				
Psykisk	☐																				
Text/Bild	☐																				
Sexuell	☐																				
Annan. Vad?	☐																				

Beskrivning av händelsen:	
Vidtagna åtgärder:	
Bedömning:	
Ärendet bör utredas vidare:	Ärendet är avslutat:
Datum:	Underskrift uppgiftslämnare:
Telefon:	Namnförtydligande:

Anmälan lämnas till rektor	
Kopia skickad till verksamhetschef	
Anmält till huvudmannen enligt delegationsordningen	

Datum:
Underskrift rektor

PERSTORPS
KOMMUN

**Utredning av diskriminering,
trakasserier och kränkande
behandling**

Skola	
Datum då anmälan inkom:	Ansvarig för utredningen:
Utredningen visar	
Åtgärder som skall vidtas	
Hur skall upprepnigen av diskriminering/trakasserier/kränkande behandling förhindras i framtiden? (Kopplas till plan mot kränkande behandling)	
Övrigt	
Utredningen genomförd	
Datum:	Namn:
Datum för uppföljning:	